

IV. 23 Podmanění mysli a smyslů je cennější než vítězství nad vnějším nepřítelem.

VASIŠTHA pokračoval: Ó Rámo, kdo kráčí cestou nejvyšší, ten, ač přebývá v těle fungujícím na základě setrvačnosti podobně jako roztočený hrnčířský kruh, zůstává nedotčen vykonanými činy. Tělo má pro svou potěchu a k osvobození duše a nezakouší v něm neštěstí.

Pro nevědomého je tělo zdrojem utrpení, pro osvíceného je to zdroj blaženosti. Dokud tělo existuje, čerpá z něho mudrc potěšení i blaženost osvícení, a když se život chýlí ke konci, nepovažuje to za žádnou ztrátu. Pro osvíceného člověka je tedy tělo zdrojem nekonečné blaženosti. Tělo dovoluje člověku svobodně a radostně putovat po světě, a je proto povozem jedoucím k poznání. V těle mudrc prožívá nejrůznější smyslové zkušenosti a získává přátelství a lásku druhých, proto je pro něj i zdrojem dosažení. Dokud osvícený člověk přebývá v království zvaném tělo, šťastně kraluje, podobně jako ve své říši kraluje Indra, král nebes.

Tělo neuvádí mudrce v pokušení oddat se vášni či chamtivosti, ani nenechává vstoupit nevědomost či strach. Inteligence, která řídí tělo mudrce, nepodléhá vzrušení, jež nevědomý člověk nazývá potěšením, ale spočívá uvnitřněna ve stavu rozjímání.

Vzduch uvnitř nádoby se nádobou dotýká, dokud nádoba existuje, jakmile však nádoba zmizí, kontakt se vytratí. Podobně je vtělená bytost spojena s tělem, dokud tělo existuje, ale zůstane tělem nedotčena, jakmile je tělo pryč.

Ani nejsilnější jed bohu Šivovi neublížil, pouze umocnil jeho půvab. Podobně žádné činy ani radosti nemohou osvíceného člověka připoutat ke koloběhu zrození a smrti. Když o někom víš, že je zloděj, ale smíříš se s tím, může se stát tvým přítelem, a podobně když znáš pravou podstatu světských věcí, zatímco si je užíváš, mohou ti přinést potěšení. Mudrc oproštěný od představy „já“ i od všech pochybností má svrchovanou vládu nad tělem.

Člověk by měl zanechat honby za potěšením a dosáhnout poznání. Pouze ukázněná mysl zakouší skutečné štěstí. Krále osvobozeného ze zajetí potěší skýva chleba více, než potěší dobytí nového království panovníka, který nikdy zajat nebyl. Moudrý člověk se proto za každou cenu snaží o podmanění své mysli a svých smyslů. Takové vítězství je cennější než vítězství nad vnějším nepřítelem.